

Aylık Enerji Bülteni

TSKB Ekonomik Araştırmalar

Mayıs 2020 #24

Can Hakyemez

hakyemez@tskb.com.tr

Emre Yanık

yanikem@tskb.com.tr

Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üreten tesislerdeki yerli aksamın desteklenmesiyle ilgili şartlarda değişiklik yapıldı

28 Mayıs tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan değişikliğe göre, desteklemeye gerekçe olacak ve tesisteki parçaların en az %55’ini oluşturması gereken parçaların; “ilgili” parçalar olması şartı aranacak. Yerli katkı ilave fiyatından bir önceki dönem faydalanmış olan elektrik üretim tesisinde kapasite artışı, modernizasyon, yenileme veya kısmi kabuller ile işletmeye giren ünitelerin olması durumunda, başvuru sahipleri yeni ünitelere ilişkin belgeleri 1 Ağustos tarihine kadar Bakanlık ve/veya Bakanlığın görevlendirdiği kuruluşa sunacak. Ayrıca, biyokütle enerjisine dayalı üretim tesislerinin yerli katkı ilavesinden faydalanabilmesi için kullanılan kojenerasyon sistemine ilişkin verim değerinin en az %85 ve birincil enerji kaynağı tasarruf oranının da en az %10 olma şartı aranacak. Yerli katkı ilave fiyatından yararlanmak isteyen üretim tesislerinde inşaat ve/veya montaj yapılması sırasında toprak veya su altında kalacak olan ya da dışarıdan tespit yapılamayacak şekilde kapalı hale getirilmesi gereken aksam ve bütünleştirici parçalar, inşa edilmeden veya montajı bitmeden Bakanlık ve/veya Bakanlığın görevlendirdiği kuruluş tarafından denetlenecek.

2020 yılı nihai Yenilenebilir Enerji Kaynağı (YEK) listesine göre, Yenilenebilir Enerji Kaynağı Destekleme Mekanizması’na (YEKDEM) esas kurulu gücü toplam 4.379,9 MWe olan 173 lisanslı santral yerli katkı ilave fiyatı almaya hak kazandı. Hidroelektrik santrallerde ağırlıklı ortalama yerli katkı kilovatsaat (kWh) başına 1,38 dolar cent iken, söz konusu tutar jeotermal, rüzgâr, biyokütle ve güneş santralleri için sırasıyla 1,19 dolar cent/kWh, 1,15 dolar cent/kWh, 1,07 dolar cent/kWh ve 0,44 dolar/kWh olarak gerçekleşti.

20,72 TWh	203,22 TL/MWh
Mayıs Üretimi	Ortalama PTF

-%17,2

2020 yılı Mayıs ayı elektrik üretimi, önceki yılın aynı dönemine kıyasla %17,2 geriledi.

Haberin detayı için [tıklayın.](#)

Kaynak Bazlı Elektrik Üretiminde İlk Beş Ay

Mayıs ayında lisanslı santrallerden üretilen elektrik miktarında COVID-19 salgınının etkisi daha derin bir şekilde izlendi.

Haberin detayı için [tıklayın.](#)

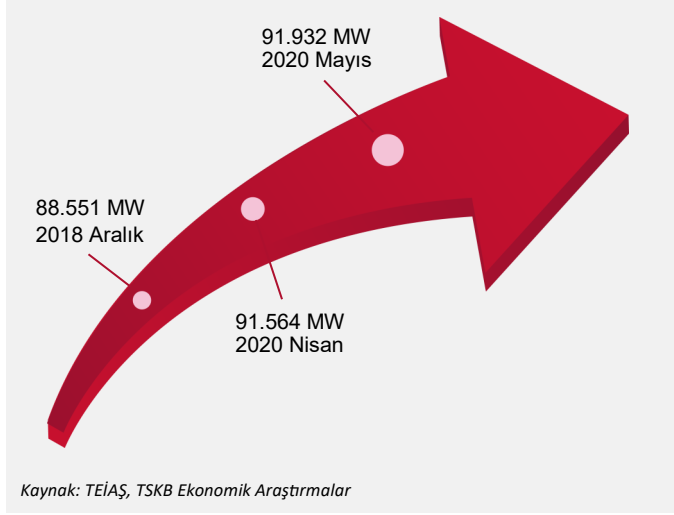
IEA Küresel Enerji Yatırımları 2020 Raporu

IEA, küresel enerji yatırımlarında COVID-19 krizi ile tarihin en büyük düşüşünü öngörüyor.

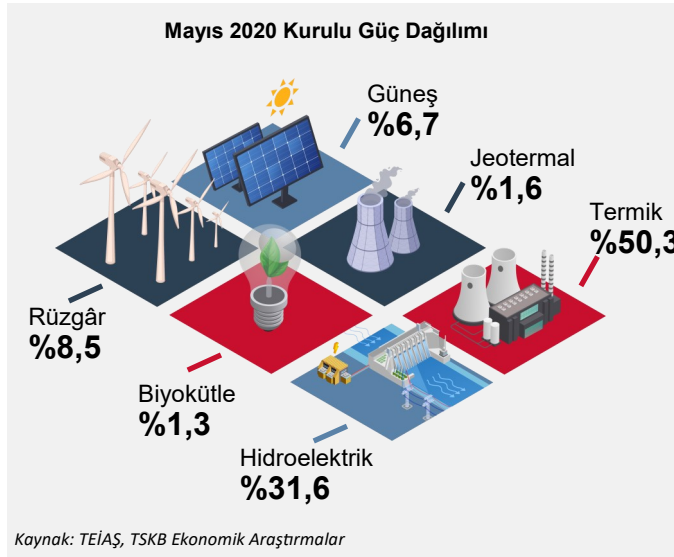
Haberin detayı için [tıklayın.](#)

Kurulu Güç Analizi

2019 yılı sonunda 91.267 megavat (MW) seviyesine ulaşmış olan Türkiye toplam kurulu gücü, 2020 yılı Mayıs ayında 91.932 MW oldu. Aynı dönemde toplam 302 MW kurulu güce sahip hidroelektrik santrali devreye girdi. Mayıs ayında lisanslı ve lisanssız güneş enerjisi santralleri ile rüzgâr enerjisi santralleri kurulu gücünde sırasıyla 47,3 MW ve 17,7 MW'lık bir artış gerçekleşti. Yenilenebilir atık enerjisi ve doğal gaz santrallerinde ise sırasıyla 2,8 ve 1,6 MW'lık sınırlı artışlar izlendi. Jeotermal ve ithal kömür santrallerinin kurulu gücünde ise bir değişiklik izlenmedi. Yerli kömür santralleri kurulu gücünde ise 3,7 MW'lık gerileme gerçekleşti.

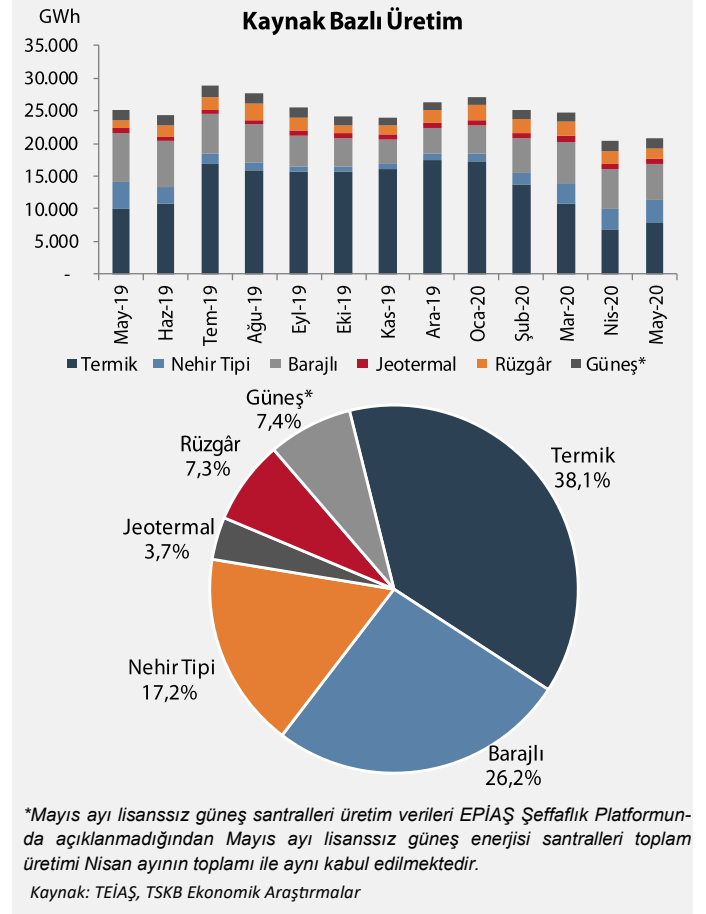

Mayıs ayında devrede olan santrallerin %49,7'sini yenilenebilir kaynaklardan elektrik üreten santraller oluşturdu. Böylece yenilenebilir kaynakların oranı %49 seviyesi üzerindeki seyirini sürdürdü. Hidroelektrik santraller, Türkiye toplam elektrik kurulu gücünün %31,6'sını temsil ederken rüzgâr ve güneş enerjisi santrallerinin toplam payları %15,2 seviyesinde gerçekleşti.

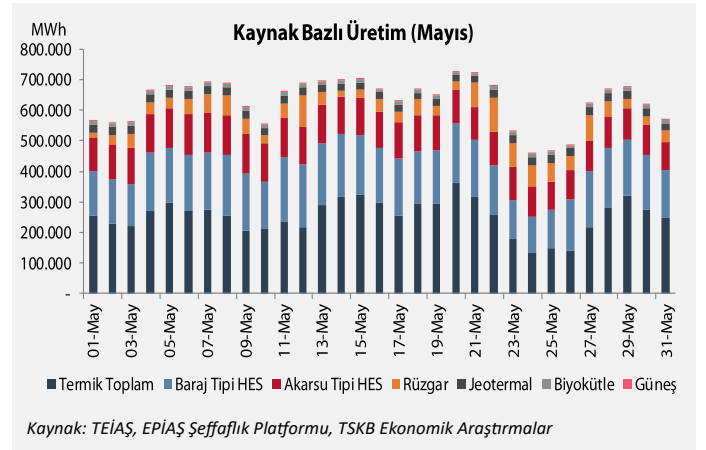
Elektrik Üretimi Analizi

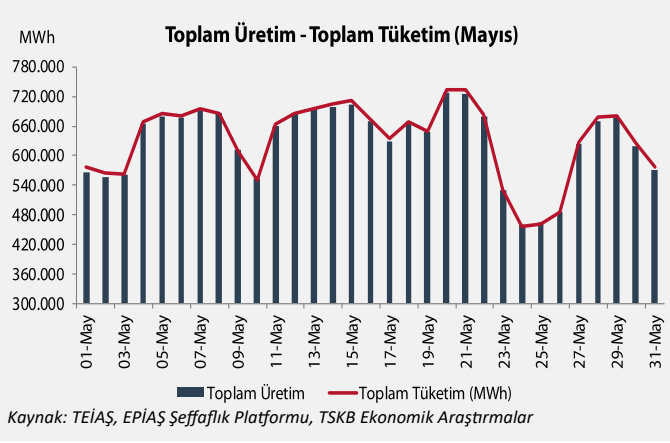
2020 yılı Nisan ayında yaklaşık 20,3 teravatsaat (TWh) olan Türkiye toplam elektrik üretimi, Mayıs ayında 20,7 TWh olarak gerçekleşti. 2020 yılı Nisan ayında gerçekleşen ortalama günlük elektrik üretimi ile karşılaştırıldığında Mayıs ayında gerçekleşen ortalama günlük elektrik üretiminde %1,3'lük bir gerileme gözlemlendi. Geçen yılın aynı ayı ile karşılaştırıldığında ise 2020 yılı Mayıs ayında elektrik üretimi %17,2 oranında geriledi.

Nisan ayında üretilen elektriğin %34'ünü sağlayan termik santraller, 2020 yılının beşinci ayında toplam elektriğin %38,1'ini üretti. 4,1 puanlık bu artışta nehir tipi hidroelektrik santrallerde üretilen elektriğin payındaki artışa rağmen diğer yenilenebilir santrallerden üretilen elektriğin payında izlenen gerilemenin etkili olduğu izlenmektedir.

Nisan ayında %44,8'lik bir paya sahip olan hidroelektrik enerjisi santralleri, Mayıs ayı içerisinde aylık bazda toplam üretilen elektriğin %43,4'ünü sağladı. Dikkat çeken bir diğer nokta ise 2019 yılı genelinde elektrik üretiminde ortalama %44,5'lik bir paya sahip olan yenilenebilir enerji santrallerinin, 2020 yılının beşinci ayında, 2019 yılının aynı döneminden 2,2 yüzde puan üzerinde, %61,9 seviyesinde gerçekleşmesi olmuştur.

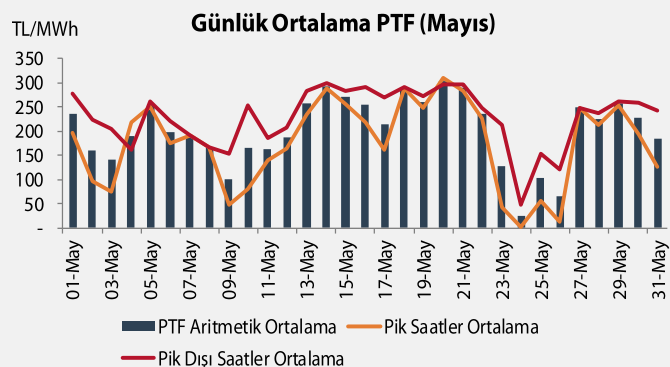
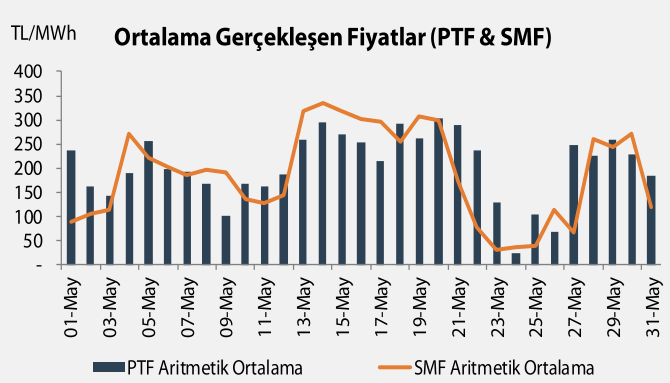

2020 yılı Mayıs ayında lisanslı santrallerin ortalama günlük elektrik üretim miktarı 630.646 megavatsaat (MWh) olarak gerçekleşti. Mayıs ayı içerisinde lisanslı santrallerden gerçekleşen en yüksek üretim 20 Mayıs Çarşamba günü 728.263 MWh olarak kaydedilirken aynı dönemde en düşük üretim 458.777 MWh ile 81 ilde sokağa çıkma yasağı uygulanan ve Ramazan Bayramı'nın ilk günü olan 24 Mayıs Pazar günü oldu.

Mayıs ayı içerisinde ortalama günlük elektrik tüketimi 633.549 MWh olarak gerçekleşti. Yılın beşinci ayında en yüksek tüketim 733.877 MWh ile 21 Mayıs Perşembe günü olurken en düşük elektrik tüketimi 457.272 MWh ile 24 Mayıs Pazar günü kaydedildi.

Elektrik Fiyat Analizi

Mayıs ayı içerisinde günlük ortalama piyasa takas fiyatı (PTF) ve sistem marjinal fiyatı (SMF) 24 TL/MWh ve 334 TL/MWh aralığında gerçekleşti. 2020 yılı Mayıs ayı PTF ortalaması 203,22 TL/MWh iken aynı dönemde SMF ortalaması 188,30 TL/MWh oldu. En düşük ortalama PTF değeri 24,86 TL/MWh ile 24 Mayıs Pazar günü olurken en düşük ortalama SMF değeri 29,50 TL/MWh ile 23 Mayıs Cumartesi günü ortaya çıktı.

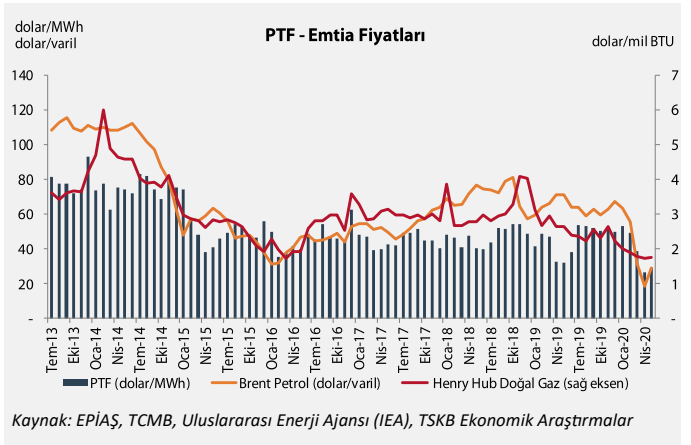

Kaynak: EPIAŞ, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Nisan ayı PTF ortalaması ile karşılaştırıldığında Mayıs ayı PTF ortalamasının %12,2 daha yüksek olduğu izlenmektedir. Bahsi geçen artışta elektrik tüketimindeki yenilenebilir santrallerin toplam üretim içindeki payının gerilemesinin etkili olduğu düşünülmektedir. Söz konusu artışa rağmen Mayıs ayı PTF ortalamasının 2020 yılı ilk 5 ay ortalamasının %18,2 altında olduğu dikkat çekmektedir.

Nisan ayı için günlük PTF analizi yapıldığında pik saatler ortalaması (08.00-20.00 aralığı) günlük ortalama değerden %13,1 oranında daha düşük gerçekleşti ve 176,51 TL/MWh oldu. Bu durum elektrik tüketimindeki yoğunluğun pik saatler dışına kaydığını göstermektedir. En yüksek pik saatler ortalaması olan 310,75 TL/MWh, 20 Mayıs Çarşamba günü karşımıza çıktı. En düşük pik saatler ortalaması olan 1,49 TL/MWh ise 24 Mayıs Pazar günü kaydedildi.

Aynı dönemde pik dışı saatler ortalaması (20.00-08.00 aralığı) 229,94 TL/MWh oldu. En yüksek pik dışı saatler ortalaması 298,97 TL/MWh ile 14 Mayıs Perşembe günü gerçekleşirken en düşük pik dışı saatler ortalaması 48,24 TL/MWh ile 24 Mayıs Pazar günü kaydedildi.

Yıllık ortalama PTF 2018 yılında 47,39 dolar/MWh olarak kaydedilirken, 2019 yılı ortalaması 45,98 dolar/MWh oldu. 2020 yılı ilk çeyreği PTF ortalaması 47,11 dolar/MWh olarak gerçekleşirken Mayıs ayında ortalama PTF 29,23 dolar/MWh oldu ve 2020 yılındaki düşüş eğilimini sınırlı da olsa durduğu görüldü.

Nisan ayı ile karşılaştırıldığında Mayıs ayı içerisinde PTF fiyatları dolar bazında yaklaşık %10 değer kazandı. Bu artışın başlıca sebebinin, TL'nin dolar karşısında değer kaybına rağmen TL bazlı elektrik fiyatında %10'un üzerinde izlenen gerilemenin olduğu değerlendirilmektedir.

2019 yılında ortalama 64,36 dolar seviyesinde gerçekleşen Brent petrol varil fiyatı, Mayıs ayında 29,38 dolar oldu ve dipten dönüş sinyali verdi. Mayıs ayında Brent petrol varil fiyatı bir önceki ay ile karşılaştırıldığında %60 seviyesinde artarken, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %59 aşağıda. 2020 Nisan ayı ortalaması 1,74 dolar/mBTU olan Henry Hub doğal gaz fiyatının sınırlı toparlanma ile Mayıs ayında ortalama 1,75 dolar/mBTU olarak gözlemlendi.

Kaynak Bazlı Elektrik Üretiminde İlk Beş Ay

Mayıs ayında lisanslı santrallerden üretilen elektrik miktarında COVID-19 salgınının etkisi daha derin bir şekilde izlendi. Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. (EPIAŞ) Şeffaflık Platformu verilerine göre, Nisan ayında bir önceki yıla göre %15,4 azalan gerçek zamanlı lisanslı santrallerden sağlanan elektrik üretimi Mayıs ayında %16,8'lik bir gerileme kaydetti. 2020 yılı başından beri kümülatif üretimler incelendiğinde ise Nisan ayında %1,2 ile başlayan lisanslı elektrik santrallerden sağlanan elektrik üretimindeki daralma Mayıs ayında %4,3 ile daha da derinleşti.

Elektrik üretimini kaynak bazlı incelediğimizde ise yılın ilk iki ayında bir önceki yıla göre yüksek oranda artış gösteren doğal gaz santralleri, Mart ayından itibaren çift haneli azalmaların da etkisiyle Nisan ve Mayıs aylarında daralma trendine girdi. İlk beş ay sonunda doğal gaz santrallerinden üretilen elektrik miktarında geçen yılın aynı ayında göre izlenen küçülme %8,5 civarında. Yerli kömür santrallerinde ise yıl boyunca çift haneli azalma devam etmekte. Söz konusu santrallerde, Ocak ayı sonunda %10 olan daralma Ocak-Mayıs dönemi sonu itibarıyla %19,7 civarında. Lisanslı hidroelektrik santrallerde üretilen elektrik miktarında ise durum biraz farklı. Yıla %28,5 azalma ile başlayan hidroelektrik santraller, Mart ayında geçen yıla göre daha yüksek elektrik üretimi yaparak Mart sonunda geçen yılın ilk çeyreğine göre sadece %1,3 azalma seviyesine yükseldi. Nisan ve Mayıs aylarındaki üretim azalmasına paralel olarak hidroelektrik santrallerdeki kümülatif elektrik üretimi de Ocak-Mayıs döneminde %8,5 azalmaya kadar gerilemiş durumda. Yılın ilk beş ayında elektrik üretimini artıran santraller arasında ithal kömür santralleri, rüzgâr enerjisi santralleri ve diğer yenilenebilir kaynak santralleri bulunmakta (jeotermal, biyokütle ve lisanslı güneş enerjisi santralleri). İthal kömür santralleri Ocak-Mayıs dönemi sonunda elektrik üretimlerini %7,1 artırırken rüzgâr enerjisi santralleri %16,5'lik bir büyüme kaydetti. Diğer lisanslı yenilenebilir santrallerin büyüme oranı ise %19,2 civarında.

Özetle, COVID-19 sürecinde alınan tedbirlerden dolayı oluşan talep bazlı elektrik üretimi azalması her bir kaynağı etkilemiş durumda. Rüzgâr enerjisi santrallerinde ve diğer yenilenebilir santrallerdeki artışlarda ise kapasite artışlarının etkisi de kaçınılmaz.

Kaynak Bazlı Lisanslı Elektrik Üretimi Kümülatif Yıllık Değişim

Dönem	Doğal Gaz	Yerli Kömür	İthal Kömür	Hidro	Rüzgâr	Diğer Yenilenebilir
Ocak	36%	-10%	22%	-28%	9%	20%
Ocak-Şubat	35%	-10%	12%	-15%	14%	21%
Ocak-Mart	10%	-13%	11%	-1%	9%	21%
Ocak-Nisan	-2%	-18%	6%	-4%	14%	21%
Ocak-Mayıs	-8%	-20%	7%	-9%	16%	20%

Kaynak: EPIAŞ Şeffaflık Platformu, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Can HAKYEMEZ - Yönetici
TSKB Ekonomik Araştırmalar

IEA Küresel Enerji Yatırımları 2020 Raporu

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) Küresel Enerji Yatırımları 2020 Raporu'nu 27 Mayıs 2020 tarihinde yayınladı. Rapora göre, IEA'nın COVID-19 krizi öncesi küresel enerji yatırımlarında ılımlı büyüme beklentisi, tarihin en büyük düşüşüne dönüştü. Rapor kapsamında, 2019 yılında dünya genelinde 1,9 trilyon dolar enerji yatırımı yapılırken, 2020 yılında bu rakamın %20 azalış ile 1,5 trilyon dolara gerileyeceği belirtiliyor. Raporda, IEA tarafından 2020 yılı başında yapılan tahminlerde 2020 yılında küresel enerji yatırımlarının %2 oranında artacağı öngörülmüştü. 2020 yılının ilk yarısında enerji yatırımlarındaki düşüşün hızı ve ölçeği emsalsiz olarak değerlendiriliyor.

Yıllık bazda yaklaşık 400 milyar dolar düşmesi beklenen enerji yatırımlarında en büyük payı petrol ve gaz sektörlerinin alması bekleniyor. Bu iki sektörde yatırımların da bu yıl %32 oranında azalması bekleniyor. Petrol sektörü, küresel petrol talebinin yaklaşık %60'ını oluşturan havayolu ulaşım faaliyetleri ve küresel hareketlilikteki kısıtlamalar nedeniyle söz konusu şoktan en çok etkilenen sektör olarak ön plana çıkıyor. Raporda, Nisan ayı içerisinde, dünya çapında 4 milyardan fazla insanın karantina kapsamında evine kapanması ile petrol talebinin yıllık bazda 25 milyon varil/gün azaldığı ifade ediliyor. IEA, 2020 yılı genelinde, petrol talebinin ortalama 9 milyon varil/gün azalarak petrol tüketiminin 2012 seviyelerine geri dönebileceğini kaydediyor. 2019 yılında yatırımların %38'ini oluşturan elektrik sektörünün diğer sektörlerle kıyasla daha az etkilenmesine rağmen, 2020 yılında %10'luk bir düşüş sergilemesi bekleniyor. Ayrıca kömür yatırımlarının %15 ve enerji verimliliği yatırımlarının da %12 oranında düşmesi bekleniyor. IEA, küresel karbondioksit (CO₂) emisyonlarının bu dönemde on yıl önceki seviyelere gerilemesini bekliyor. Bu ise 2,6 gigaton (Gt) veya %8'lik bir gerilemeye işaret ediyor.

Emre YANIK - Uzman
TSKB Ekonomik Araştırmalar

COVID-19 küresel anlamda bir krize neden olmasına rağmen, dünya nüfusunun yarısının karantina önlemleri altında olduğu dönemde, yenilenebilir elektrik üretiminin payının daha önce olmadığı kadar yükselmesine ve CO₂ emisyonlarındaki keskin düşüşe olumlu katkısı olduğu izlenmekte. Söz konusu gelişmelerin etkilerinin, dünyamızın sürdürülebilirliği için sadece kısa vadede değil, orta-uzun vadede devamlılığını sağlamak ve kalıcı olması için daha çok çalışmalıyız. 2020 yılında azalan yatırımlarının, sonraki dönemlerde yenilenebilir kaynaklara ve enerji verimliliğine yönlendirme konusunda daha istekli olmalıyız.

Sektör Haberleri

Yurt İçinden Haberler

- **Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), Mart ayı Elektrik Piyasası Sektör Raporu'nu yayınladı.** Rapora göre, Faturalanan elektrik tüketiminin %45'i sanayi, %26,1'i mesken ve %24,3'ü ticarethane aboneleri tarafından gerçekleştirildi. Kalan tüketimin %2,4'ünün aydınlatma ve %2,2'sinin tarımsal sulama kaynaklı olduğu belirtildi. Şubat ayında faturalanan elektriğin ise %42,9'u sanayi, %27,6'sı ticarethane aboneleri ve %27,4'ü mesken tarafından tüketilmişti. (29 Mayıs 2020)

- **Türkiye'nin Mart ayında ithal ettiği toplam doğal gazın %52,5'i sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) oldu.** Türkiye'nin toplam doğal gaz ithalatı Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %8,2 azalarak 3,94 milyar metreküpe geriledi. İthal edilen toplam doğal gazın 2,07 milyar metreküpünü LNG oluştururken, en çok LNG ithalatı Katar'dan gerçekleşti. Bu ülkeyi ABD, Cezayir, Nijerya, Kamerun ve Mısır izledi. Boru ile ithal edilen 1,87 milyar metreküplük gazın yarısına yakını Azerbaycan'dan temin edildi. Boru gazı ithalatında Azerbaycan'ı İran ve Rusya izledi. Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAŞ) toplam ithalatın %95,3'ünü gerçekleştirdi. (29 Mayıs 2020)

- **Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 25 farklı kentte içme suyu, atıksu ve katı atık yönetimi alanında toplam 30 çevre altyapı yatırım projesini hayata geçirdi.** Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum, Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) programı kapsamında yaklaşık 1 milyar euro yatırım tutarlı 48 projeden 30'unun tamamlandığını bildirdi. Kurum, Anadolu Ajansı'na yaptığı açıklamada, IPA-2 programı kapsamında ise 18 çevre altyapı projesi ve 15 teknik destek projesini daha hayata geçireceklerini ifade etti. (29 Mayıs 2020)

- **Türkiye'nin toplam petrol ithalatı Mart ayında geçen yılın aynı ayına göre %7,2 azaldı.** EPDK'nın Mart ayına ilişkin

"Petrol Piyasası Sektör Raporu"na göre, Türkiye'nin toplam petrol ithalatı içinde en büyük kalemi oluşturan ham petrol ithalatı %7,2 artarak 2,7 milyon ton oldu. Söz konusu dönemde motorin ithalatı ise %37 azaldı. İthalatın geriye kalan bölümünü havacılık ve denizcilik yakıtları, fuel-oil türleri ve diğer ürünler oluşturdu. Böylece, Türkiye'nin toplam petrol ithalatı Mart ayında 3,5 milyon ton olarak gerçekleşti. En fazla petrol ithalatı Irak, Rusya ve Kazakistan'dan yapıldı. (28 Mayıs 2020)

- **Türkiye'nin sıvılaştırılmış doğal gaz (LPG) ithalatı Mart ayında geçen yılın aynı ayına göre %16,3 azaldı.** EPDK'nın Mart ayı "Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Sektör Raporu"na göre, toplam 207,8 ton LPG ithalatı yapılan ülkeler arasında sırasıyla ABD, Cezayir, Kazakistan, Norveç, Rusya ve Nijerya bulunmaktadı. LPG üretimi de Mart ayında %14,6 artışla 95,1 bin tona ulaştı. (28 Mayıs 2020)

- **Çetin Barajı ve Hidroelektrik Santrali (HES) tam kapasite elektrik üretimine başladı.** Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, Çetin HES'in toplam 420 MW kurulu güce sahip olduğunu vurguladı ve "Barajla yılda 1 milyar 175 milyon kWh elektrik üretilecek ve ekonomiye yılda yaklaşık 500 milyon lira katkı sağlanacak." dedi. (28 Mayıs 2020)

- **Aksa Enerji Özbekistan'da doğal gaz kombine çevrim santrali yatırımı için şirket kurdu.** Aksa'dan KAP'a yapılan açıklamada, "AKSA Enerji Tashkent LLC" adındaki şirketin 240 MW kurulu güçte bir doğal gaz kombine çevrim santrali kurulması ve santralde üretilen elektriğin garantili kapasite bedeli karşılığında 25 yıl süresince satışının yapılması amacıyla kurulduğu belirtildi. Açıklamaya göre, gerekli yer tahsisinin ardından inşaatın azami 12 ay içinde tamamlanarak devreye alınması planlanıyor. (28 Mayıs 2020)

- **Elektrik üretiminde yerli kaynak payı %90 ile rekor kırdı.** Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, Türkiye'de elektrik üretiminde yerli kaynakların payının yeni bir rekor kırdığını açıkladı. Bakan Dönmez, "24 Mayıs günü elektrik üretiminin %90'ını yerli ve yenilenebilir kaynaklardan elde ederek günlük üretimde yeni bir rekora daha imza attık." dedi. Bakan Dönmez'in verdiği bilgilere göre 24 Mayıs günü elektrik üretiminde hidroelektrik kaynaklardan %43,7 oranında, yerli kömür kaynaklarından %16,5, rüzgâr enerjisi santrallerinden %14,5, güneş enerjisi santrallerinden %7,2, jeotermal santrallerden %5,3 ve biyokütle santrallerinden %2,6 oranında faydalandı. (27 Mayıs 2020)

- **Yenilenebilir enerjiye Nisan ayında 5 milyar liralık destek sağlandı.** Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. (EPIAŞ) verilerine göre, YEKDEM kapsamındaki santrallere Nisan ayında toplam 5,07 milyar lira teşvik ödemesi yapıldı. Bu miktarın 915,61 milyon liralık bölümü lisanssız elektrik üretimi yapan santrallere tahsis edildi. YEKDEM kapsamındaki santraller, Nisan ayında toplam 8,58 milyon MWh elektrik üretti. Bu miktarın 7,56 milyon MWh'ı lisanslı, 1,02 milyon MWh'sını ise lisanssız elektrik üretim santralleri karşıladı. (27 Mayıs 2020)

- **EPIAŞ, doğal gaz piyasa katılımcılarının günlük spot işlemlerine benzer şekilde ticaret gerçekleştirebileceği "Doğal Gaz Piyasası Haftalık Ürünler" hizmetinin, 1 Haziran 2020'de işleme açılacağını duyurdu.** EPIAŞ'ın internet sitesinde yayınladığı açıklamaya göre, katılımcılar için ayrı bir kayıt süreci ve kullanıcılar için ayrı bir yetkilendirme işlemine gerek kalmaksızın haftalık ürünlerle doğrudan işlem yapılabilecek. Söz konusu uygulamayla birlikte piyasa katılımcılarına, daha uzun bir döneme yayıldığı için dengesizlikleri esnek bir şekilde yönetebilme fırsatı sunulacak. Günlük spot ürün yanında, 7 güne varan teslimatlı "Haftalık Ürünler" seçeneğiyle katılımcılara ticaretlerini düzenleme imkânı sağlanacak. (27 Mayıs 2020)

- **Türkiye'nin linyit üretimi yılın ilk çeyreğinde bir önceki yıla göre %8,2 oranında azaldı.** Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan Katı Yakıt İstatistikleri'ne göre, 2020 yılı Ocak-Mart döneminde satılabilir linyit üretimi 15,8 milyon ton oldu. Aynı dönemde, katı yakıtla üretim yapan termik santraller toplam 18,4 milyon ton kömür aldı. Bu kömürün 5,7 milyon tonunu taşkömürü, 12,7 milyon tonunu da linyit oluşturdu. Mart ayında teslim edilen toplam linyit miktarı 4,8 milyon ton ve taş kömürü miktarı 2,98 milyon ton oldu. Katı yakıtların teslimat yerlerine göre dağılımı incelendiğinde, Mart ayında taş kömürü teslimatının %56'sı termik santrallere, %21,6'sı kok tesislerine, %9,6'sı demir-çelik haricindeki sanayiye yapılırken, linyit teslimatının %87,2'si termik santrallere ve %9,7'si demir-çelik haricindeki sanayiye gerçekleştirildi. (22 Mayıs 2020)

- **YEKDEM Mayıs ayı maliyet tahmini yükseldi.** Resmi Gazete'de yayımlanan EPDK kararına göre, 2020 yılı Mayıs ayına ilişkin YEKDEM maliyet tutarı öngörüsü MWh başına 128 TL'den 216,89 TL'ye revize edildi. EPDK yaptığı güncellemeler doğrultusunda yıllık ortalama tahmini YEKDEM maliyet tutarını da MWh başına 102,74 TL yerine 111,48 TL olarak değiştirdi. (22 Mayıs 2020)

- **Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) 2025-2030 Bölgesel Bağlanabilir Kapasite Raporunu yayınladı.** Rapor kapsamında TEİAŞ, elektrik iletim sistemine 2025-2030 döneminde bağlanabilecek kapasiteleri yayınladı. Kurum tarafından yayınlanan çalışmaya göre 2025 yılı için 16.917 megavat (MW), 2030 yılına kadar ise ek 5.866 MW kapasite bağlanabilecek. TEİAŞ'ın kurulu güç tahmini 2025 yılı için 119.069 MW, 2030 yılı için ise 133.702 MW oldu. Kurumun puant tahmini ise 2025 yılı içime 63.105 MW, 2030 yılı için ise 72.993 MW. (22 Mayıs 2020)

- **EPDK Elektrik Piyasasında Önlisans veya Lisanslara Konu Üretim Tesislerinin Santral Sahalarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Taslağı çalışmasının hazırlandığını duyurdu.** Duyuruda taslak hakkındaki görüş ve önerilerin 5 Haziran 2020 günü mesai saati bitimine kadar kuruma iletilebileceği bildirildi. (22 Mayıs 2020)

- **İlisu Barajı ve Hidroelektrik Santrali (HES) elektrik üretimine başladı.** Her biri 200 MW'lık 6 türbinden oluşan toplam 1.200 MW kurulu güce sahip olan Ilisu HES'in ilk türbini elektrik üretimine başladı. Üretime geçiş töreninde bir konuşma yapan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 2008 yılında yapımına başlanan Ilisu HES'in toplam yatırım maliyetinin 18 milyar TL olduğunu belirtti. Cumhurbaşkanı ayrıca, Ilisu HES'te her ay bir türbinin devreye alınmasının hedeflendiğini ifade etti. (20 Mayıs 2020)

- **GE Yenilenebilir Enerji ve Fina Enerji'nin toplam 193 MW kurulu gücünde rüzgâr enerjisi santralleri kuracağını bildirdi.** GE Yenilenebilir Enerji'den yapılan yazılı açıklamada, söz konusu kurulumun Fina Enerji'nin Türkiye'de bulunan Bağlama, Tayakadın, Yalova ve Pazarköy rüzgâr enerjisi santralleri için yapılacağı belirtildi. Projelerin 195 bin evin elektrik ihtiyacını karşılamaya yeteceği bilgisine yer verilen açıklamada, bu projelerde kullanılacak 156 kanadın üretiminin GE'nin İzmir, Bergama'daki LM Wind Power fabrikasında gerçekleştirileceği ifade edildi. (20 Mayıs 2020)

- **Yeşil Yapı, Ortadoğu Enerji'nin hissesini satın aldı.** KAP'ta yapılan açıklamaya göre, Ortadoğu Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin ortağı olan Yeşil Yapı Endüstrisi A.Ş. Ortadoğu Enerji'ye ait 128.700 adet hisseyi satın alarak toplam hisse oranını %29,9'a çıkardı. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası tarafından değerlendirilmesi yapılan hisselerin toplam bedeli 1.213.076.000 TL olarak belirlendi. (18 Mayıs 2020)

- **EPDK 2019 Yılı Kurum Faaliyet Raporu'nu yayınladı.** 2019 yılında 6'sı OSB dağıtım lisansı, 1'i OSB üretim lisansı, 103'ü üretim önlisans, 12'si tedarik lisansı ve 95'i üretim lisansı olmak üzere toplam 217 lisans başvurusu yapıldı. Bu başvuruların değerlendirilmesi ardından 6'sı OSB dağıtım lisansı, 1'i OSB üretim lisansı, 82'si üretim önlisans, 12'si tedarik lisansı ve 144'ü üretim lisansı olmak üzere toplam 245 lisans verildi. Ayrıca geçen yıl 79'u üretim önlisans, 9'u tedarik ve 72'si üretim olmak üzere toplam 160 lisans sona erdirildi. Yine, 1'i üretim önlisans, 1'i tedarik ve 4'ü de üretim olmak üzere toplam 6 adet lisans iptal edildi. (18 Mayıs 2020)

- **Türkiye'nin doğal gaz tüketimi 2019 yılında %9 azaldı.** Türkiye Doğal Gaz Dağıtıcıları Birliği (GAZBİR) tarafından yayınlanan "2019 Yılı Doğal Gaz Dağıtım Sektör Raporu"na göre, Türkiye'nin doğal gaz tüketimi 2019 yılında 44,9 milyar metreküp oldu. Rapora göre, geçen yıl doğal gazı aktif kullananların sayısı bir önceki yıla göre %3 artarak 52,2 milyon oldu. Doğal gaz santrallerinde elektrik üretim amacıyla kullanılan doğal gaz miktarı 2019 yılında bir önceki yıla oranla %38 azalarak 11,2 milyar metreküp oldu. (15 Mayıs 2020)

- **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, Mini Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları (mini-YEKA) yarışmalarının bu yılın üçüncü çeyreğinde tamamlayacaklarını söyledi.** Habertürk'te yayınlanan bir habere göre Türkiye Enerji Zirvesi kapsamında bir videokonferansta konuşan Bakan Dönmez, "İçinde bulunduğumuz süreçte gerekli katılım sağlanamaz, gerekli hazırlık yapılamaz, dolayısıyla beklenen faydayı zamanında temin edemeyiz diye ertelemiştik. Şimdi tekrar görüştük, sektör de bu konuda istekli. Üçüncü çeyrekte bu yarışmaları tamamlamış oluruz." diye konuştu. Bakan Dönmez, salgın döneminde enerji tüketiminde talep değişimlerini olduğuna işaret ederek, elektrik ve doğal gazda evlerde talep artışının %15'lere vardığını ancak ulusal anlamda bu talebin %10-15 azaldığını bildirdi. (15 Mayıs 2020)

- **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı Alparslan Bayraktar, Atlantik Konseyi Türkiye tarafından düzenlenen "COVID-19'un küresel enerji sektörüne etkileri ve Türkiye'deki yansımaları" başlıklı telekonferans toplantısında konuştu.** Bloomberg HT'de yer alan habere göre Bayraktar, salgına karşı alınan önlemlerin etkisiyle Türkiye'de enerji talebinde önemli bir düşüş yaşandığını, doğal gaz ve elektrik talebinin Nisan ile Mayıs aylarında ortalama %14 düştüğünü söyledi. Doğal gaz piyasasındaki gelişmelere de değinen Bayraktar, doğal gazda günlük üretimin yaklaşık 320 milyon metreküp ve regazifikasyon kapasitesinin günlük 120 milyon metreküpe yükseldiğini dile getirdi. LNG'nin pazar payına ilişkin de bilgi veren Bayraktar, Türkiye'deki doğal gazın geçen yıl %28'nin LNG olarak geldiğini, bu oranın 2020'nin ilk 4 ayında ise %44'e ulaştığını kaydetti. (15 Mayıs 2020)

- **EPDK Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinde değişiklikler yaptı.** Resmi Gazete'de yayımlanan değişikliğe göre, daha önce sadece başvuru sahibinden değerlendirme için istenebilen belgelerin, başvuru sahibinden veya ilgili kurum ve kuruluşlardan da istenebileceği hükme bağlandı. "Önlisansın tadil edilmesi" başlıklı 18. maddesi ile "Lisans tadil başvurularının incelenmesi, değerlendirilmesi ve sonuçlandırılması" başlıklı 24. maddede yer alan 10 MW_m ibareleri 10 MW olarak değiştirildi. Yönetmeliğin "Lisans bedelleri" başlıklı maddesinde yapılan

değişiklikler ile de gerekli sürelerde yapılmayan işlemler için ek tadil ve lisans bedeli uygulanacağı hükümleri getirildi. Yönetmeliğin "Dolaylı pay sahipliği" başlıklı 51. maddesinin c bendi yürürlükten kaldırıldı. Düzenlemenin "Birleşme ve bölünme" başlıklı 59. maddesinde yapılan değişiklik ile de belirli yükümlülükler getirilmiş birleşme ve bölünme onay işlemlerinin, yükümlülüklerin mücbir sebep halleri dışında öngörülen süre içerisinde yerine getirilememesi halinde kendiliğinden hükümsüz hale geleceği hükmü getirildi. Mevcut düzenlemede bu onay işleminin iptali için Kurul kararı gerekiyordu. (14 Mayıs 2020)

- **BOTAŞ, pazarlık usulüyle ihaleye çıkabilecek.** Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı'na göre, güvenlikle ilişkili olduğuna veya gizlilik içinde yürütülmesi gerektiğine Cumhurbaşkanı veya Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca karar verilen, mevzuatı uyarınca sözleşmenin yürütülmesi sırasında özel güvenlik tedbirleri alınması gereken veya devlet güvenliğine ilişkin temel menfaatlerin korunmasını gerektiren hallerle ilgili mal ve hizmet alımlarıyla yapım işleri pazarlık usulüyle ihale edilecek. (14 Mayıs 2020)

- **BOTAŞ, Japon Mitsui O.S.K. Lines (MOL) ile 2,5 yıllığına imzaladığı Hatay Dörtyol'da bulunan LNG depolama ve gazlaştırma terminali (FSRU) sözleşmesini yenilemedi.** Habertürk'te yayınlanan bir habere göre, BOTAŞ'ın, Güney Koreli Hyundai'ye sipariş ettiği FSRU gemisinin Eylül ayında geleceği ve Dörtyol'da hizmet vereceği belirtiliyor. Siparişi 2 yıl önce verilen söz konusu gemiden, günlük 28 milyon metreküp gaz sisteme verilebilecek. (14 Mayıs 2020)

- **Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), EnerjiSA Enerji'ye 125 milyon dolar karşılığı Türk lirası finansman sağlayacak.** EBRD'den yapılan açıklamaya göre, EnerjiSA Enerji'ye sağlanacak finansman, bankanın Türk Lirası Günlük Referans Kur (TLREF) mekanizması kapsamında 125 milyon dolar karşılığı Türk lirası olarak verilecek. (13 Mayıs 2020)

- **Ahiköy 1 ve 2 HES'lerin ihale süresi uzatıldı.** T. C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından Ahiköy 1 ve 2 HES'leri özelleştirilmesi için son teklif verme tarihi ve saati 20/07/2020 günü saat 17.00'ye kadar uzatıldığı bildirildi. (13 Mayıs 2020)

- **Salgın nedeniyle yarım kalan ya da tamamlanamayan yatırımların teşvik belgelerine bir yıla kadar süre uzatımı verilebilecek.** 2501 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar, Cumhurbaşkanlığı tarafından Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Değişikliğe göre yatırım teşvik belgesi alan ancak deprem, salgın gibi doğal ve biyolojik afet hallerinde yarım kalan veya tamamlanamayan yatırımlarda, 11 Mart 2020 tarihinden önce düzenlenen ve bu tarih itibarıyla süresi devam eden yatırım teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımların tamamlanabilmesini teminen, talep edilmesi halinde bir yıla kadar ilave süre verilebilecek. Değişiklik kararı; düzenlemedeki geçici 6. maddede tanımlanan; güvenlik sorunları nedeniyle yarım kalan veya tamamlanamayan yatırımlara ilişkin süre uzatımıyla birlikte kullanılamayacak. (11 Mayıs 2020)

- **EPDK Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği doğrultusunda 13 adet yeni üretim lisansı ve bir OSB dağıtım lisansı verdi.** EPDK ayrıca 4 üretim lisansı, 2 tedarik lisansı ve bir otoprodüktör lisansını da sona erdirdi. (11 Mayıs 2020)

- **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin (TOBB) düzenlediği "Enerji Sektörü Meclis Toplantısı"na video konferans aracılığıyla katıldı.** Dönmez, yeni normalleşmeyle birlikte kademeli olarak tekrar üretime geçileceğini belirterek, "Ani talep düşüşü ve yüksek arz nedeniyle tarihi bir düşüş yaşayan petrol fiyatları birçok

uluslararası şirketi derinden etkiledi. Birçoğu arama ve sondaj faaliyetlerini askıya aldı." diye konuştu. TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu da enerji gibi stratejik bir sektörde, üretim ve tedarik zincirinin aksamaması için ara verilmeden çalışmaların devam ettiğini aktardı ve "Bekleyen ve henüz sonuçlanmayan taleplerimiz de var. Özellikle YEKDEM'de bir düzenleme gerekiyor, imalat yapan üreticilerimiz için maliyetlerin gözden geçirilmesini, enerji üreten firmalarımız için YEKDEM'den faydalanma süresinin 1 yıl uzatılmasını talep ediyoruz." dedi. (8 Mayıs 2020)

- Mart ayında 50 enerji ve 16 madencilik sektörü projesine teşvik verildi. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın açıkladığı yatırım teşvik belgesi almaya hak kazanan 816 projenin 50'si enerji sektörüne; 16'sı ise madencilığe yönelik projeler oldu. Mart ayında enerji sektöründe 48 projenin de tamamlama vizesi yapıldı. 2 projenin teşvik belgesi ise iptal edildi. Madencilik sektöründe yatırım teşvik belgesi alan projeler arasında en yüksek yatırım tutarına sahip proje, Ankara Kömür İşletmeleri Madencilik Sanayi Ticaret Ltd. Şti.'ne ait Ankara'daki 287 milyon lira tutarlı, 200.000 ton/yıl kapasiteli, bölgesel öncelikli, komple yeni yatırım niteliğindeki linyit üretim ve kırım eleme tesisi projesi oldu. (7 Mayıs 2020)

- Otomotiv Distribütörleri Derneđi (ODD) verilerine göre, Türkiye'de Nisan ayında 8 adet elektrikli, 329 adet de hibrit araç satıldı. 2020 yılının ilk dört ayındaki toplam satış rakamları ise elektrikli araçlar için 115, hibrit araçlar için ise 3.832 oldu. (7 Mayıs 2020)

- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve Toplu Konut İdaresi Başkanlığı arasında sulama alanında iş birliği protokolü imzalandı. Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, imzalanan protokol çerçevesinde değişik illerde 25 adet sulama projesinin hayata geçirileceğini vurgulayan Bakan Dr. Bekir Pakdemirli "Bu kapsamda, 3 milyon 200 bin dekar

civarında araziyi sulayacak projeler ile çiftçimizin yanında olacağız. Söz konusu projelerin tamamlanması ile 300 bin kişiye istihdam sağlanması ve ülke ekonomisine yıllık 2,5 milyar TL katkı sağlamayı hedefliyoruz." dedi. Protokol ile yapılacak tesislerin toplam maliyetinin 8,5 milyar lirayı bulması bekleniyor. (5 Mayıs 2020)

- BOTAŞ, Mayıs ayı toptan doğal gaz satış tarifelerini belirledi. Doğal gaz fiyatı, metreküp başına vergiler hariç konutta 1.251 lira, sanayide 1.550 lira, elektrik üretimi amaçlı tüketimde de 1.600 lira olarak sabit tutuldu. Ticarethanelerde ise düşük tüketimleri olanların satış fiyatı 1.251 lira, yüksek tüketimi olanların ise 1.555 lira olarak belirlendi. (4 Mayıs 2020)

- TEİAŞ, Kapasite Mekanizmasından 2020 yılı Mart ayında yararlanılan üretim tesislerine ödenecek olan tutarları açıkladı. TEİAŞ, Mart'ta piyasa şartlarında çalışması zorlaşan 36 kömür, doğal gaz ve hidroelektrik santraline toplam 242,3 milyon TL kapasite ödemesi yapacak. (4 Mayıs 2020)

- EPDK, 2020 yılı Şubat ayına ilişkin aylık doğal gaz ve petrol sektör raporlarını açıkladı. Petrol Piyasası Sektör Raporu'na göre Türkiye ham petrol ithalatı 2020 yılı Şubat ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %0,7 düşerek 2,3 milyon ton oldu. Bu dönemde en fazla ham petrol ithalatı sırasıyla Irak, Rusya ve Kazakistan'dan yapıldı. Türkiye'nin toplam petrol ithalatı ise %10,7 azalarak 3,2 milyon ton olarak gerçekleşti. Aylık Doğal Gaz Sektör Raporu'na göre ise Türkiye doğal gaz ithalatında Şubat ayında bir önceki yıla göre %23 artış gözleendi. Şubat ayında doğal gaz ithalatı 4,28 milyar metreküpten 5,26 milyar metreküpe yükseldi. İthalatın 2,74 milyar metreküpü boru hatlarıyla, 2,52 milyar metreküpü ise (LNG) olarak gerçekleştirildi. LNG ithalatı 2020 yılı Şubat ayında geçen yılın aynı dönemine kıyasla %49 artış gösterdi. Doğal gaz ithalatında en büyük satıcı hâlâ Rusya iken ABD'den yapılan LNG ithalatının etkisiyle ABD ikinci büyük satıcı haline geldi. (4 Mayıs 2020)

Yurt Dışından Haberler

- **IEA Küresel Enerji Yatırımları 2020 Raporu'nu yayınladı.** IEA, COVID-19 salgını nedeniyle 2020 yılında enerji yatırımlarının %20 oranında düşeceğini ve bunun küresel enerji yatırımında şimdiye kadarki en büyük yıllık düşüş olduğunu açıkladı. Rapor kapsamında, 2019 yılında dünya genelinde 1,9 trilyon dolar enerji yatırımı yapılırken, 2020 yılında bu rakamın 1,5 trilyon dolara gerileyeceği belirtiliyor. IEA tarafından 2020 yılı başında yapılan tahminlerde 2020 yılında küresel enerji yatırımlarının %2 oranında artacağı öngörülüyordu. (28 Mayıs 2020)

- **IEA Başkanı Fatih Birol, düşüş yaşanmayan tek alan yenilenebilir enerji olduğunu söyledi.** COVID-19'un enerji piyasaları üzerindeki en büyük etkisinin petrolde görüldüğünü kaydeden Fatih Birol şunları söyledi: "Petrol tüketiminin bu yıl çok ciddi oranda yani yıllık 9 milyon varil gerileyeceğini düşünüyoruz. Petroldeki talep düşüşünün bazı ülkelerin petrol arzını artırmasıyla bir araya gelince petrol piyasalarının büyük bir çalkantı ile karşı karşıya kaldığını müşahade ediyoruz." Kömür ve doğal gazda da büyük talep düşüşleri görüldüğünü vurgulayan IEA Başkanı Fatih Birol, "Düşüş görülmeyen tek alan yenilenebilir enerji. Özellikle güneş ve rüzgârda kısmi de olsa bir büyüme var. Bunun da nedeni elektrik talebinde düşüş olmasından dolayı birçok hükümetin kendi sistemlerinde yenilenebilir enerjiye garanti vermesi, şebekeye bağlanma önceliği vermesi." diye konuştu. (27 Mayıs 2020)

- **Küresel emisyonlar COVID-19 kısıtlamalarıyla %17 azaldı.** Küresel Karbon Projesi'nin (Global Carbon Project) yeni analizi, küresel ölçekteki COVID-19 kısıtlamalarının, karbondioksit emisyonlarında "aşırı" düşüş etkisi yarattığını ortaya koyuyor. Ancak bu durumun uzun vadeli olmayacağı öngörülüyor. Nature Climate Change isimli bilimsel dergide yayınlanan çalışma, Nisan ayındaki günlük emisyonların, 2019'daki ortalamalar ile karşılaştırıldığında küresel ölçekte %17 düşüşle 17 milyon ton azaldığını ve 2006 yılında gözlemlenen seviyeye düştüğünü gösteriyor. (21 Mayıs 2020)

- **IEA Yenilenebilir Enerji Piyasası Güncellemesi Raporu'nu yayınladı.** Rapora göre, bu yıl devreye girecek ilave yenilenebilir enerji kapasitesinin geçen yıla göre %13 azalarak 167 gigavat olması bekleniyor. Küresel yenilenebilir enerji kapasitesinin ise %6 artışla 2 bin 860 gigavata ulaşması öngörülüyor. (21 Mayıs 2020)

- **ABD'de elektrik tüketiminin 2020 yılında %4,6 düşmesi bekleniyor.** Enerji Enformasyon İdaresi (EIA), ABD'nin elektrik tüketiminin 2020 yılında, 2019 yılındaki 3,897 milyar kWh'den 3,716 milyar kWh seviyesine ineceğini tahmin ederken, 2021'de ise 3,754 milyar kWh seviyesine toparlanacağı beklendiğini belirtti. (18 Mayıs 2020)

- **IEA 2020 yılı petrol talebi azalış beklentisini düşürdü.** IEA, 2020 yılı için global petrol talebi kaybı beklentisini 0,7 milyon varil azaltarak günde 9,3 milyon varilden 8,6 milyon varile düşürdü. Mayıs 2020 "Petrol Piyasası Raporu"na göre, 2020 ikinci çeyrek için küresel petrol talebi kaybı beklentisini de 3,2 milyon varil azaltarak 19,9 milyon varile çekti. (15 Mayıs 2020)

- **Küresel petrol üretimi, Nisan ayında bir önceki aya göre günlük ortalama 180 bin varil azaldı.** Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü'nün (OPEC) yayınladığı "Aylık Petrol Piyasası Raporu"na göre, küresel petrol üretimi, 2020 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre günlük ortalama 180 bin varil azalarak 99,46 milyon varil olarak gerçekleşti. (14 Mayıs 2020)

- **EIA "Kısa Vadeli Enerji Görünümü" raporunu yayınladı.** Raporda, ABD'nin ham petrol üretimine yönelik tahminlerini aşağı yönlü revize edildi. Revize beklentilere göre, ABD'nin ham petrol üretiminin 2020'de 2019'a göre 0,5 milyon varil/gün azalarak 11,7 milyon varil/gün olacağı tahmin ediliyor. 2021 yılında da ABD'nin ham petrol üretiminin 0,8 milyon varil/gün daha düşeceği öngörülüyor. EIA ayrıca ABD'nin doğal gaz üretimi beklentilerini de aşağı yönlü revize etti. Raporda, doğal gaz üretiminin 2020 yılında 89,84 milyar küp feet ve 2021'de 84,89 milyar küp feet olarak gerçekleşeceğini öngördü. (14 Mayıs 2020)

- **IEA, Dünya Enerji Görünümü 2020 öncü raporunu yayınladı.** Rapora göre, bu yıl enerji talebi %6 gerileyecek. Rapordaki açıklamalara göre, enerji talebindeki düşüş, en fazla gelişmiş ekonomileri etkileyecek. Raporda, ABD'de %9 ve Avrupa Birliği'nde %11'lik talep düşüşü görüleceği öngörülmekte. Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretiminin 2020 yılında %5 artış göstermesi bekleniyor. Küresel elektrik üretiminde kömür ve doğal gazın toplam payının ve nükleer enerjide elektrik üretiminin %3 azalacağı tahmin ediliyor. (4 Mayıs 2020)

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD.

NO:81 FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

T: +90 (212) 334 50 50 F: +90 (212) 334 52 34

2020 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. Her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir. Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler. Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.